EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 4.10.2016
COM(2016) 625 final

2016/0304 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS

milles käsitletakse oskuste ja kvalifikatsioonidega seotud paremate teenuste pakkumise ühist raamistikku (Europass) ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 2241/2004/EÜ

(EMPs kohaldatav tekst)

{SWD(2016) 320 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Töö otsimisel, selle üle otsustamisel, mida või kus õppida, või liikuvusvõimaluste kaalumisel on inimestel vaja juurdepääsu teabele ja vahenditele, mille abil hinnata oma oskusi ning esitada teavet selle kohta, mida nad teavad ja teha oskavad. Samamoodi on tööandjatele vaja tõhusamaid ja tulemuslikumaid viise õigete oskustega inimeste väljaselgitamiseks ja töölevõtmiseks. Et sektorites, piirkondades ja riikides üksikisikute ja tööandjate oskuste ja kvalifikatsioonidega seotud vajadusi, tuleb need täpselt välja selgitada ning neist teada anda ja aru saada.

ELi vahendid ja teenused võivad olla abiks (muu hulgas ka liikuvuse ja töölesobivusega seotud) oskusi ja kvalifikatsioone käsitleva teabe vahetamisel ning neist oskustest ja kvalifikatsioonidest aru saamisel. EL on püüdnud pakkuda ja toetada mitmesuguseid vahendeid ja teenuseid liikuvuse hõlbustamiseks ning oskuste ja kvalifikatsioonide läbipaistvamaks muutmiseks. Mitmel põhjusel ei ole aga seni nende vahendite ja teenuste kõiki võimalusi ära kasutatud. Neid valdavalt üksteisest eraldi välja töötatud vahendeid ja teenuseid on omavahel vähe lõimitud ning eri vahendite ja teenuste vallas on vähe koostööd tehtud. Selline toimimisviis on mõjutanud kõigi vahendite kasutajaskonna suurust, potentsiaali ning seda, milliseks peetakse nende lisaväärtust. Tõendid näitavad, et vaatamata mõnele edukale algatusele, nagu Europassi CV, ei tea võimalikud kasutajad olemasolevatest teenustest väga palju ning samas ei ole kadunud välismaal omandatud kvalifikatsioonide ja oskuste täit kasutamist pärssivad tõkked. See mõjutab aga liikuvust ja Euroopa tööturu lõimimist. Lisaks ei kajasta ELi vahendite ja teenuste areng alati muutusi selles, kuidas inimesed tänapäeval õpivad, töötavad või suhtlevad, ning need ei vasta praegustele ja tulevastele vajadustele ega uue tehnoloogia võimalustele. Juba praegu oodatakse oskuste ja kvalifikatsioonidega seotud vahenditelt vähemalt seda, et need oleksid digitaalsed ja veebis kättesaadavad. Veelgi enam on see nii tulevikus.

Käesoleva ettepaneku eesmärk on ajakohastada ELi vahendeid ja teenuseid, et need vastaksid kõigi nii tööturu kui ka haridus- ja koolitussektori võimalike kasutajate muutuvatele vajadustele, et neid kohandataks alati vastavalt tehnoloogia arengule ning uutele teabejagamis- ja ühistarbimisviisidele ning et neist võiks inimestele kogu elu vältel õppimiselt töötamisele ja töötamiselt õppimisele üleminekul abi olla.

Uus Europassi raamistik toimib kahel tasandil.

Esiteks on uus Europassi raamistik üleeuroopaline platvorm, mille kaudu saavad kõik arusaadava ja takistusteta toimiva veebiteenuse vahendusel kasutada mitmesuguseid teenuseid, nt luua e-dokumendikogu või hinnata oma oskusi. Neid teenuseid rikastab väga laialdane liikmesriikidest (muu hulgas ka ämblikotsingu teel) kogutud teave õppimisvõimaluste, kvalifikatsioonide ja tunnustamistavade kohta ning tööturu ja oskuste prognoosimisega seotud andmed, nt teatavate ametitega seotud suundumused. Kogu see teave aitab inimestel teha teadlikke kutse-, liikuvus- ja õppimisvalikuid ning võib muu hulgas aidata vähendada oskuste nõudlusele mittevastavust, mõjutades inimesi valima paremate väljavaadetega õppimis- või töövõimalusi. Pakutavast teabest saavad kasu ka tööandjad, haridus- ja koolitusteenuste osutajad, nõustajad, tööturuasutused ja poliitikakujundajad, nt paremate teadmiste näol vajalike oskuste või selle kohta, kus vähendada oskuste nappust koolitusprogrammide korraldamisega. Erilist tähelepanu pööratakse kolmandate riikide

kodanike erivajadustele. Spetsialistidele tehakse kättesaadavaks kvalifikatsioonide, vabade töökohtade ja CVdega seotud avatud standardid, et nad saaksid sellist teavet soovi korral elektrooniliselt avaldada. Sel viisi suurendab Europassi raamistik oskuste ja kvalifikatsioonidega seotud teabe esitamiseks ja vahetamiseks kasutatavate elektrooniliste vahendite koostalitlusvõimet. Oluline aspekt on see, et selline Euroopa lõimitud platvorm annab suurt lisaväärtust liikmesriikidele üksikisikute toetamisel, sest säästab neid samade IT-arenduste tegemisest riigi tasandil.

Nii muudetakse Europass käesoleva otsusega dokumendipõhisest vahendist teenusepõhiseks platvormiks ning laiendatakse seega selle tegevuse ulatust ja tagatakse, et raamteenustes lähtutakse kasutajavajadustest. Uus Europassi raamistik koondab teabe, mida praegu pakuvad sellised vahendid nagu Euroopa õppimisvõimaluste ja kvalifikatsioonide portaal (teave õppimisvõimaluste ja kvalifikatsioonide kohta), ELi oskuste ülevaade (oskuste prognoosimisega seotud teave riikide ja ELi tasandil ning eri ametite ja konkreetsete sektorite kohta) ning ESCO portaal (ESCO ehk oskuste, kompetentside, kvalifikatsioonide ja ametite Euroopa klassifikaator tagab ühise terminoloogia oskuste ja seonduvate mõistete kirjeldamiseks tööhõive ja hariduse eesmärkidel). Nende vahendite arendamisel ja rakendamisel on siiani kasutatud liidu ametilt, st Euroopa Kutseõppe Arenduskeskuselt (Cedefop) saadud oskusteavet. *Teiseks* hõlmab uus Europassi raamistik kohapealseid teenuseid, mille eesmärk on tagada teenuste jõudmine võimalikult laia kasutajaskonnani, sh nendeni, kellel võib olla raske digiteenustele ligi pääseda või neid kasutada.

Oskuste ja kvalifikatsioonidega seotud ELi vahendeid ja teenuseid toetavad ja tutvustavad praegu riikide tasandil keskused või kontaktasutused (riiklikud Europassi keskused, riiklikud Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku kontaktasutused ja Euroguidance'i keskused), mida EL toetab rahaliselt programmi „Erasmus+" kaudu. Iga sellise keskuse või asutuse suhtes kehtib eraldi haldus- ja aruandluskord. Igaühel neist on oma teabevahetusprogramm ja profiil. Liikmesriigid on küll võtnud koordineerimiseks vajalikke meetmeid, kuid seda ei ole teinud kõik. See tähendab aga, et sageli ei jää muljet riigi tasandi koostoimivast oskuste ja kvalifikatsioonide teenusest ning keskustel on vähe motivatsiooni sidusamate teenuste osutamiseks strateegilist koostööd teha ja süstemaatiliselt teavet vahetada. Keskused ei jõua kõigi sihtkasutajateni ning seega ei jõua ka ELi vahendid ja teenused kõigi võimalike kasutajateni.

Käesoleva ettepaneku eesmärk on luua liikmesriikidele suuremad võimalused riikide tasandi teenuste strateegiliseks koordineerimiseks. Parem koordineerimine ja teabevahetus võimaldab süstemaatilisemalt pakkuda kasutajate vajadustele vastavaid teenuseid, olgu siis tegemist vahendajatega (nt nõustajad) või üksikisikutega, kes saavad kasutada otseteenuseid, mis pakuvad teavet ja nõu õppimis- ja töövõimaluste kohta või suunavad kasutaja vajaduse korral muude teenuste juurde. Neile, kel puudub juurdepääs või oskus elektroonilisi ja digivahendeid kasutada, saab selleks abi anda.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Europassi otsus vaadati läbi esimest korda. Nimetatud otsus võeti vastu kaksteist aastat tagasi ning nüüd on aeg seda tehnoloogia arenguga ning tööturu, haridus- ja koolitussüsteemide ja üldisemate ühiskonnamuutustega kohandada. Käesoleva ettepanekuga ajakohastatakse ja täiustatakse Europassi raamistikku, et see vastaks paremini praegusaegsele vajadusele igakülgse, ajakohase, kasutajasõbraliku ja koostalitlusvõimelise teabe järele ning et seda oleks võimalik kohandada tulevaste arengusuundade ja vajadustega. Ettepanek on koostatud nii, et see vastaks nii õppijate, tööotsijate, haridus- ja koolitusteenuste osutajate, värbajate kui ka tööandjate vajadustele.

Käesolev ettepanek on seotud esimesega Euroopa Komisjoni kümnest poliitilisest prioriteedist ehk prioriteediga „Uus hoog töökohtade loomisele ning majanduskasvu ja investeeringute edendamisele“[1]. Ka 2016. aasta majanduskasvu analüüsis[2] rõhutati oskuste arendamist majanduse elavdamise tegurina. Käesolev algatus tugineb komisjoni varasematele algatustele uute töökohtade loomiseks vajalike uute oskuste kohta, näiteks järgmistele:

– „Uute oskuste ja töökohtade tegevuskava“ (2010),[3]

– „Hariduse ümbermõtestamine: investeerimine oskustesse paremate sotsiaal-majanduslike tulemuste nimel“,[4]

– tööhõivepakett (2012)[5].

Käesolev otsus on üks Euroopa uue oskuste tegevuskava[6] algatustest ja täiendab teisi selle raames kavandatud meetmeid. Otsus on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2008. aasta soovitusega Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku (EQF) loomise kohta elukestva õppe valdkonnas[7]. Soovituse kohaselt loodi ühine võrdlusraamistik, mis hõlmab kaheksat Euroopa üldist õppetasandit ja on aluseks riiklike kvalifikatsioonisüsteemide teisendamisel. Nende tasandite abil peaks saama muuta kvalifikatsioonid läbipaistvamaks ja võrreldavamaks. Euroopa kvalifikatsiooniraamistikku käsitlev teave lisatakse ka Europassi raamistikku, et inimesed saaksid selle kvalifikatsiooniraamistiku tasemete abil oma kvalifikatsioone kirjeldada.

Lisaks on käesolev otsus kooskõlas soovitusega oskuste garantii kehtestamise kohta,[8] mis on samuti üks Euroopa uue oskuste tegevuskava meede. Oskuste garantii peaks aitama madala kvalifikatsiooniga inimestel pääseda juurde paindlikele oskuste täiendamise võimalustele, et omandada minimaalsel tasemel kirja-, arvutus- ja digitaaloskus ning jätkata õppimist omas tempos, et omandada keskharidus ja seejärel ka laialdasemad oskused. Europassi raamistiku enesehindamisvahendid on kasulikud ka oskuste garantii sihtrühmale.

Europassi raamistiku kaudu pakutavad teenused aitavad inimestel esitada teavet eri viisidel, sh väljaspool formaalset haridus- ja koolitussüsteemi (nt noorsootöö, vabatahtliku töö, töölõppimise või praktika käigus) omandatud oskuste ja kvalifikatsioonide kohta. Käesolev otsus on kooskõlas ka nõukogu 20. detsembri 2012. aasta soovitusega mitteformaalse ja informaalse õppe valideerimise kohta,[9] milles kutsutakse liikmesriike üles kehtestama väljaspool formaalset haridus- ja koolitussüsteemi omandatud teadmiste valideerimise kord.

Inimesed kasutavad Europassi raamistikku sageli töö otsimisel oma oskuste ja kvalifikatsioonide kohta teabe esitamiseks. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL)

---

1 Euroopa uus algus: minu tegevuskava töökohtade loomiseks ning majanduskasvu, õigluse ja demokraatlike muutuste tagamiseks. Poliitilised suunised järgmisele Euroopa Komisjonile (https://ec.europa.eu/priorities/publications/president-junckers-political-guidelines_et).

2 Iga-aastane majanduskasvu analüüs: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?qid=1473755846317&uri=CELEX:52015DC0690.

3 http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=958

4 http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?qid=1389776578033&uri=CELEX:52012DC0669

5 http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1039

6 Euroopa uus oskuste tegevuskava. Koostöö inimkapitali tugevdamiseks ning töölesobivuse ja konkurentsivõime suurendamiseks (COM(2016) 381).

7 ELT C 111, 6.5.2008, lk 1.

8 Ettepanek: nõukogu soovitus COM(2016) 382 oskuste garantii loomise kohta.

9 ELT C 398, 22.12.2012.

2016/589[10] loodi Euroopa tööturuasutuste võrgustik (EURES), mis hõlmab tööturuasutusi ja toimib mehhanismina, mis võimaldab inimesed ja töökohad automaatselt EURESe ühise IT-platvormi kaudu kokku sobitada. Europassi ja EURESe sünergiat ja koostööd suurendatakse, et tagada mõlema teenuse suurem mõju. Käesolev ettepanek on nimetatud määruse sätetega kooskõlas, eelkõige oskuste, kompetentside, kvalifikatsioonide ja ametite Euroopa klassifikaatori (ESCO) klassifikatsiooni kasutamise osas.

Ettepanek on kooskõlas muude hiljutiste tööhõivet käsitlevate poliitikameetmete ja algatustega, nagu nõukogu soovitused noortegarantii[11] ja pikaajalise töötuse[12] kohta.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Oskuste ja kvalifikatsioonidega seotud teenused on mõeldud toetama töölesobivust ning liikuvust eri ametite, sektorite, piirkondade ja riikide lõikes, aidates muuta inimeste oskused ja kvalifikatsioonid läbipaistvamaks, võrreldavamaks ja arusaadavamaks. Nende teenustega võib toetada EList lahkujaid (sh neid, kes omandavad kolmandates riikides oskusi ja kvalifikatsioone) ning ELi elama asuvaid või ELis juba elavaid kolmandate riikide kodanikke. Võttes arvesse praegust inimeste üha hoogustuvamat liikumist ELi ja EList välja, on Europassi raamistik kooskõlas ELi algatustega, mis on seotud Euroopa rände tegevuskavaga ning kolmandate riikide kodanike integreerimise ELi tegevuskavaga[13]. Veebis mitmes keeles esitatud teave ja riikide tasandi toetus võib aidata kolmandate riikide kodanikke lõimida.

Käesolevas otsuses, millega nähakse ette kasutajasõbralikumad vahendid ning kannustatakse oskuste ja kvalifikatsioonidega seotud kohapealsete teenuste suuremat sünergiat ja koostööd inimeste huvide paremaks teenimiseks, on eesmärgiks jõuda laiema kasutajaskonnani, sh väheste oskustega inimesed, töötud ja rändajad, ning seega suurendada kaasavust.

Internet ja digitehnoloogia muudavad meie maailma. Europassi raamistik tagab teenustele hõlpsama juurdepääsu ja on seega kooskõlas ka liidu digitaalse ühtse turu strateegiaga,[14] mille eesmärk on tagada kogu Euroopas tarbijate ja ettevõtjate parem juurdepääs veebis pakutavatele kaupadele ja teenustele.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Kavandatav õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklid 165 ja 166.

Oskusi ja kvalifikatsioone käsitlevate dokumentide ja teabevahetuse eesmärk on aidata kasutada haridus- ja koolitusvõimalusi, teha kutsealaseid otsuseid ja leida töövõimalusi ning toetada liikuvust.

---

10 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/589, milles käsitletakse Euroopa tööturuasutuste võrgustikku (EURESe võrgustik), töötajate juurdepääsu liikuvusteenustele ja tööturgude edasist integratsiooni ning millega muudetakse määruseid (EL) nr 492/2011 ja (EL) nr 1296/2013 (ELT L 107, 22.4.2016, lk 1).

11 Nõukogu 22. aprilli 2013. aasta soovitus noortegarantii loomise kohta (http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A32013H0426%2801%29).

12 ELT C 67, 20.2.2016.

13 COM(2016) 377 (final).

14 Euroopa digitaalse ühtse turu strateegia (COM(2015) 192 (final)).

Artikli 165 kohaselt aitab liit kaasa kvaliteetse hariduse arendamisele, soodustades koostööd liikmesriikide vahel ning vajaduse korral toetades ja täiendades nende tegevust. Liidu meetmete eesmärk on muu hulgas tõhustada teabe ja kogemuste vahetamist liikmesriikide haridussüsteemide ühistes küsimustes.

Artikli 166 kohaselt rakendab liit kutseõppepoliitikat, mis toetab ja täiendab liikmesriikide meetmeid. Liidu tegevusega püütakse muu hulgas parandada esialgset ja täiendkutseõpet, et hõlbustada kutsealale pääsu ja naasmist tööturule ning arendada teabe ja kogemuste vahetamist liikmesriikide koolitussüsteemidele ühistes küsimustes.

Kuna haridus- ja kutseõppepoliitika kuulub liikmesriikide pädevusse, on nimetatud artiklite kohaselt välistatud liikmesriikide õigusnormide ühtlustamine.

Mõlemas artiklis on sätestatud, et liit ja liikmesriigid edendavad hariduse (artikli 165 lõige 3) ja kutseõppe (artikli 166 lõige 3) valdkonnas koostööd kolmandate riikidega ja pädevate rahvusvaheliste organisatsioonidega.

- **Subsidiaarsus**

Käesoleva ettepanekuga toetatakse ja täiendatakse liikmesriikide meetmeid ning seega on ettepanek kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega.

Kui küsimusega tegeletaks vaid liikmesriikide tasandil, oleks oskuste ja kvalifikatsioonidega seotud vahendid ja teenused piiratud ulatusega ning saavutamata jääks võimalik sünergia olemasolevate ELi ja riikide tasandi teenustega. ELi tasandi meetmetega luuakse platvorm, mille abil muuta eri süsteemid ja kvalifikatsioonid eri riikide ja sidusrühmade jaoks järjepidevamaks ja arusaadavamaks. Tulemuseks on paremad valikuvõimalused, hõlpsam juurdepääs kvaliteetsemale teabele ja uued võimalused, mis omakorda aitab vahendeid ELi tasandil paremini jaotada.

Seoses riiklike keskuste osutatavate kohalike teenustega on otsuses kavandatud sätted lihtsustamise ja tugevama koostöö kohta subsidiaarsuse põhimõttega kooskõlas. Ettepanek määrata igas liikmesriigis selle kogemustele tuginedes üks peamine kokkupuutepunkt ja ELi rahaliste vahendite saaja, kes koordineerib oskuste ja kvalifikatsioonidega seotud küsimusi, ei sisalda sätteid liikmesriikide (ega osalevate riikide) rakendus- ega koordineerimiskorra kohta.

- **Proportsionaalsus**

Europassi otsuse läbivaatamisel kavandatud meetmetega ei laiendata ELi meetmete kohaldamisala vajalikust kaugemale. Meetmed vastavad seatud eesmärkidele.

Kavandatud meetmed hõlmavad käesolevas dokumendis kirjeldatud vahendeid ja on seepärast eesmärkide saavutamiseks proportsionaalsed.

Europassi otsuse läbivaatamisel on põhimõtteliselt juhindutud vajadusest ajakohastada nimetatud otsust ja sellega loodud raamistikku vastavalt praegustele muutuvatele vajadustele ning tagada otsuse piisav paindlikkus võimalike edasiste tehnoloogia-, haridus- ja koolitusvaldkonna, ühiskonna- ja tööturumuutuste suhtes ning vältida seega lähiajal uut läbivaatamist. Eelkõige on ettepaneku eesmärk kohandada otsust muutuvate tavadega tööturul, nt asjaoluga, et vabu töökohti avaldatakse, tööle kandideeritakse, oskusi hinnatakse ja töötajaid värvatakse üha rohkem veebi kaudu. Kasulike vahendite ja teenuste pakkumisel tuleb arvestada ka mitmesuguste haridus- ja koolitusteenuste osutajate kaasamisega ning digitehnoloogia ja -platvormide kasutamisega.

- **Vahendi valik**

Kasutatav vahend on Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega tunnistatakse kehtetuks kehtiv Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 2241/2004/EÜ.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Europassi raamistikku on hinnatud kaks korda – 2008. ja 2013. aastal. Aastaid 2008–2012 hõlmanud teise hindamise tulemused näitasid, et Europassi dokumendid võivad suurendada liikuvust ning on kasulikud vahendid neile, kes soovivad töötada või õppida välismaal. Europassi dokumendid võivad olla abivahendiks tööandjatele ja neist on järjest rohkem abi töötutele. Europass on olnud ka tähtsal kohal liikuvuse suurendamisel riigi piires (40 % küsitletud kasutajatest oli riigi piires liikunud) ning selle dokumente on laialdaselt kasutatud teatavates riikides, nagu Itaalia ja Hispaania.

Hindamisest selgus aga ka see, et Europassi tuleks lihtsustada, eesmärgipärastada ja ajakohastada. Europassi ning muude Euroopa algatuste, eelkõige nõustamis- ja teabeteenuste sünergiat tuleks suurendada. Oskuste ja kvalifikatsioonidega seotud teabeteenused ja interaktiivsed vahendid, aga ka seonduvaid tugiteenuseid osutavate riiklike keskuste Euroopa võrgustikud tuleks viia omavahel paremini kooskõlla. Muudest olemasolevatest ELi vahenditest pärit asjakohaseid andmeid peaks olema hõlbus kaasata. Tuleks suurendada Europassi vahendite ja muude, nt tööotsijate ja töökohtade kokkuviimiseks kasutatavate ELi vahendite koostalitlusvõimet.

Lisaks selgus hindamisest, et Europassi dokumendid ei võimalda kirjeldada eri liiki õpikogemusi ja oskusi, nt selliseid, mis on saadud mitte- ja informaalse õppimise teel. Hindamistulemused andsid põhjust kaaluda ka akadeemilise õiendi (dokument kõrghariduskvalifikatsioonide laadi, taseme, konteksti, sisu ja staatuse kohta) ning kutsetunnistuse lisa (sarnane dokument kutseõppe kohta) ühte dokumenti koondamise kasulikkust.

Kavandatud otsuses on neid küsimusi käsitletud.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

2014. aastal korraldati avalik konsultatsioon tollase algatuse „Euroopa oskuste ja kvalifikatsioonide ala“ ettevalmistamiseks[15]. Konsultatsiooni teemaks oli olemasolevate vahendite ja teenuste tulemuslikkus. Sama algatuse kohta tehti 2014. aastal ka Eurobaromeetri eriuuring,[16] milles käsitleti samuti üldsuse muljet vahendite ja teenuste tulemuslikkusest.

Avaliku konsultatsiooni tulemusel selgus, et praeguseid oskuste ja kvalifikatsioonidega seotud veebivahendeid saaks märkimisväärselt parandada. Laialdast toetust leidis ka Europassi dokumentide koondamise idee. Tulemused näitasid, et huvi pakuks keskne teenus, mis hõlmaks kõiki õppimisvõimalustega, nõustamisega ja kvalifikatsioonide läbipaistvusega

[15] Euroopa oskuste ja kvalifikatsioonide ala käsitlev avalik konsultatsioon (http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/more_info/consultations/skills_en.htm).

[16] Aruanne: Eurobaromeetri eriuuring 417 Euroopa oskuste ja kvalifikatsioonide ala kohta, juuni 2014 (http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_417_en.pdf).

seotud Euroopa teenuseid. Praegusi läbipaistvusvahendeid ei peetud digitaalõppe väljundite tunnustamiseks täiesti sobivaks.

2016. aastal korraldas komisjon mitu konsultatsiooni[17] käesoleva, Europassi otsuse läbivaatamist käsitleva ettepaneku kohta. Sotsiaalpartnerid ja riiklike keskuste võrgustikud (riiklikud Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku koordineerimise asutused, riiklikud Europassi keskused ja Euroguidance'i keskused) esitasid eelkõige seisukohti ettepaneku nende aspektide kohta, mis olid seotud kooskõlastamisega ja riiklike oskuste koordineerimise asutuste loomisega.

Sotsiaalpartnerid leidsid üksmeelselt, et probleemiks on oskuste ja kvalifikatsioonidega seotud teenuste praegune killustatus, ning pooldasid üldiselt nii veebivahendite kui ka riiklike teenuste tihedamat lõimimist ja nende koostoime suurendamist. Lisaks arvasid sotsiaalpartnerid, et oleks vaja luua tihedamad seosed riikide valitsuste ja sotsiaalpartnerite endi hallatavate oskusi käsitlevate asutuste ja seirekeskustega. Europassi raamistikku hinnati üldiselt kui vahendit, mida inimesed saavad ise vahetult kasutada; eelkõige Europassi CV on hästi tuntud ja laialdaselt kasutatav vorming, mis aitab suurendada läbipaistvust ja arusaadavust. Euroopa Komisjoni, Euroopa Nõukogu ja UNESCO välja töötatud akadeemilist õiendit kasutatakse ulatuslikult 48 Bologna protsessi riigis. Nimetatud protsessi raames vaadatakse praegu akadeemilist õiendit läbi, et tagada selle vastavus uusimatele kõrghariduse suundumustele ning tudengite ja tööandjate vajadustele. Täiustada tuleks ka kutsetunnistuse lisa. Teatavaid elemente neis kahes dokumendis ühtemoodi käsitledes saaks need dokumendid paremini esile tuua ja nende kasutust suurendada.

Üks peamisi küsimusi, mis selgus Europassi keskuste, riiklike Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku kontaktasutuste ja Euroguidance'i võrgustikuga konsulteerimise tulemusel, on vajadus pöörata suuremat tähelepanu nõustamisele, millega ei saa korralikult tegeleda veebivahendite ega -teenuste kaudu, vaid mis nõuab kohalolu ja inimestega otse suhtlemist. Lisaks soovisid keskused, et lihtsustataks halduskorda ja kavandamine oleks pikaajalisem kui aasta kaupa. See oleks kooskõlas komisjoni ettepanekuga lihtsustada nende valdkonnavõrgustike toimimist ja rahastamist. Mõni keskus leidis, et riiklike oskuste koordineerimise asutuste määramine ei tohiks riigi tasandil kaasa tuua olemasolevate Europassi keskuste, riiklike Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku kontaktasutuste ja Euroguidance'i keskuste tegevuse ülevõtmist või nende koondamist, ning tuletas meelde, et teenuste korraldamine riigi tasandil peab vastama subsidiaarsuse põhimõttele. Teatavad liikmesriigid eelistaksid säilitada praegust olukorda, kus kõnealused võrgustikud on üldjuhul eraldi üksused, mis võivad kuuluda liikmesriikide haldusasutuste eri osade vastutusalasse. Komisjon selgitas, et ettepaneku kõnealuse aspekti eesmärk on lihtsustada haldus- ja koordineerimiskorda riikide ja Euroopa tasandil ning hõlbustada seega liikmesriikidel inimestele ühtsete teenuste osutamist. Liikmesriigid peaksid kindlaks määrama peamise ELi rahaliste vahendite saaja, kes oleks ühtlasi peamine kokkupuutepunkt suhtluses komisjoniga seoses tegevusega, mida praegu viivad läbi riiklikud Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku koordineerimise asutused, riiklikud Europassi keskused ja Euroguidance'i keskused. Nii toimitakse juba praegu mitmes riigis[18]. Ettepaneku eesmärk on võimaldada riiklikel teenustel rahalisi vahendeid pikema rahastamisperioodi jooksul strateegilisemalt kasutada, jättes samas riigi tasandi rakendus- ja koordineerimiskorda käsitlevad otsused liikmesriikide hooleks.

[17] Sotsiaalpartnerid, valdkonnavõrgustikud (Europassi keskused, riiklikud Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku kontaktasutused, Euroguidance'i võrgustik), kodanikuühiskond.

[18] Praegu haldab 12 riigis kõiki riiklikke keskusi üksainus asutus, 17 riigis kaks ja 7 riigis kolm asutust (EACEA, 2016).

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

2015. aastal korraldati uuring, et koguda teavet seitsme oskuste ja kvalifikatsioonidega seotud portaali (EURES, Europass, ESCO, Euroopa õppimisvõimaluste ja kvalifikatsioonide portaal, portaal ENIC-NARIC, ELi oskuste ülevaade ja noorteportaal) kohta ning analüüsida nende tegevust. Eesmärk oli paremini mõista probleeme, millega sihtrühmad ja/või sidusrühmad kokku puutuvad. Analüüsi tulemusel saadi esialgne ülevaade eri veebivahendite ja -teenuste vastastikuse täiendavuse ja sünergia suurendamise võimalustest.

- **Mõjuhinnang**

Mõju ei hinnatud. Ettepaneku koostamisel kaaluti nelja varianti, mis põhinesid praegustel oskuste ja kvalifikatsioonidega seotud ELi vahenditel ja teenustel. Eesmärk oli neid vahendeid ja teenuseid kohandada, kooskõlastada ja ajakohastada ning tagada parem koordineerimine ja sünergia. Kaalutud variandid ei hõlmanud märkimisväärset rakenduslikku mõju liikmesriikidele ega muudele sidusrühmadele. Allpool esitatud variandid ei välista üksteist ja seega võib neid käsitleda nii eraldi kui ka üksteisega koos.

1. variant – täiustatud dokumendid ja suurem kättesaadavus veebis

Täiustatakse ja lihtsustatakse praegusi oskuste ja kvalifikatsioonide dokumenteerimise vahendeid ning suurendatakse nende kättesaadavust veebis. Dokumenteerimisvahendid jäävad ka edaspidi toimima muudest seonduvatest vahenditest ja teenustest eraldi.

2. variant – paremini lõimitud teenused

Asjakohaseid oskuste ja kvalifikatsioonidega seotud ELi vahendeid ja teenuseid (Europass, ELi oskuste ülevaade, Euroopa õppimisvõimaluste ja kvalifikatsioonide portaal) kooskõlastatakse, et osutada paremini lõimitud teenust, milles võetakse igakülgselt ja selgelt arvesse kasutajate oskuste ja kvalifikatsioonidega seotud vajadusi. Sarnaselt 1. variandiga lihtsustatakse ja täiustatakse praegusi oskuste ja kvalifikatsioonide dokumenteerimise vahendeid, kuid peale nende vahendite lõimitakse Europassi ka ELi oskuste ülevaatest ning Euroopa õppimisvõimaluste ja kvalifikatsioonide portaalist saadav teave. Paljude vahendite ja teenuste lõimimine aitaks lihtsustada kasutajatele pakutavat teavet. ESCO tagab ühise terminoloogia oskuste, kompetentside, kvalifikatsioonide ja ametite kohta. Nii paraneb kasutajate juurdepääs teabele ja teave on selgem. Kui vahendid ja teenused on Europassi lõimitud, on neid lihtsam tutvustada, neist teadlikkust suurendada ning nende kasutamist edendada.

3. variant – paremini koordineeritud tugivõrgustikud

Määratakse asutus, kes koordineerib riigi tasandil tegevust, mida praegu viivad läbi riiklikud Europassi keskused, riiklikud Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku koordineerimise asutused ja Euroguidance'i keskused. Liikmesriigid määravad kindlaks peamise ELi rahaliste vahendite saaja, kes on ühtlasi peamine kokkupuutepunkt suhtluses komisjoniga seoses tegevusega, mida praegu viivad läbi riiklikud keskused, kuid see ei mõjuta samas mis tahes riigisisest rakendus- ega töökorda. Riigi koordineerimisasutus kooskõlastab ja lihtsustab riiklike keskuste tegevust ning võib toetada keskuste suuremat koostööd, et suurendada oskuste ja kvalifikatsioonide läbipaistvust ja arusaadavust ning toetada riigi tasandil elukestvat õpet ja kutsenõustamist. Koordineerimisasutus võiks olla ka keskne koht, kus osutatakse muidki seonduvaid teenuseid, nagu oskuste prognoosimine.

4. variant – koostalitlusvõimelisemad vahendid

Selle variandi kohaselt on Europassi kaudu võimalik esitada ja lõimida muudest olemasolevatest ELi vahenditest pärit asjakohaseid andmeid kas lingitud avaandmetena või avatud vormingute või standardite kohaselt, et võimaldada mitmesuguste muu hulgas kolmandate poolte (nt tööturu) vahendite, teenuste ja andmeallikate suuremat koostalitlust. ESCO tagab selleks ühise terminoloogia. See variant võimaldab osapooltel andmeid eri otstarbel, sh tööotsijate ja töökohtade kokkuviimiseks paremini ära kasutada ning viia Europassi vahendid ja teenused digitaalarenguga suuremasse kooskõlla.

Järgmisel joonisel on näidatud võimalik korraldus teenuste lõimimiseks ning seoste ja sünergia loomiseks muude vahenditega:

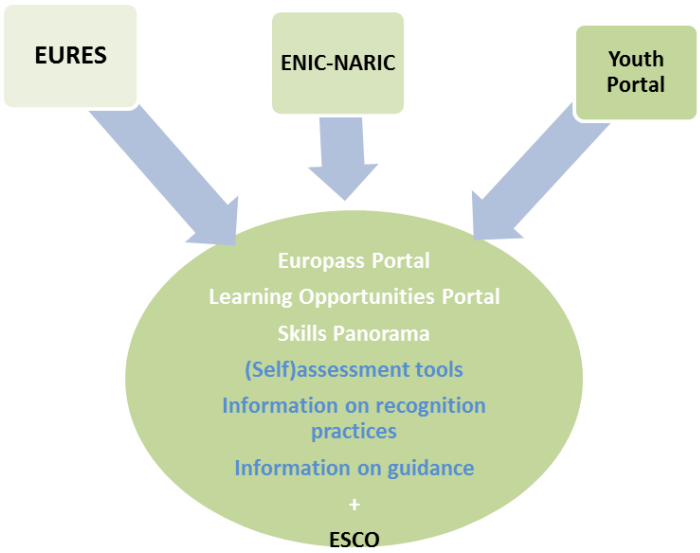

Nooltega on näidatud lõimitud teenusega loodavad sünergiad ja seosed. Valges kirjas on olemasolevad portaalid, sinises vahendi uued funktsioonid. ESCO tagab ühise terminoloogia.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Ei ole asjakohane. Ettepanek ei ole seotud õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmiga.

Kuigi ettepanek on peamiselt seotud Europassi raamistiku ajakohastamise ja täiustamisega, lihtsustab sellega loodav sünergia aastate jooksul ühekordsete meetmetena ja mõnel juhul ka õigusliku aluseta välja töötatud ELi eri vahendeid ja teenuseid. Selline lihtsustamine peaks suurendama tõhusust ja kasutajasõbralikkust.

Ettepanekus kasutatakse ära interneti pakutavaid võimalusi ning selles esitatud lahendused hõlmavad nii digi- kui ka füüsilist keskkonda.

- **Põhiõigused**

Õigus isikuandmete kaitsele on Euroopa Liidus tagatud Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikliga 8. Kui käesolevas otsuses esitatud meetmed hõlmavad isikuandmete töötlemist, tehakse seda kooskõlas ELi isikuandmete kaitset käsitlevate õigusaktidega, eelkõige

direktiiviga 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta[19] ning selle rakendamiseks kehtestatud riiklike meetmetega, samuti määrusega (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta[20].

Direktiiv 95/46/EÜ asendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrusega (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus),[21] mida kohaldatakse alates 25. maist 2018.

4. MÕJU EELARVELE

Enamik kavandatud otsusega hõlmatud vahendeid on juba olemas ja neid rahastab liit. Algatusega kaasnevad kulud on peamiselt seotud IT-arendusega ning veebiteenuste majutuse ja hooldamisega ELi tasandil.

Käesoleva ettepaneku kohase ulatuslikuma veebiteenuse arendamist rahastab liit. Lühikeses perspektiivis on vaja teatavat alginvesteeringut uue üleeuroopalise veebiplatvormiga seotud IT-arenduseks, kuid ootamatuid ELi tasandi kulusid ei ole oodata. Vajaliku investeeringu suurus sõltub valitud IT-lahendustest. Programmi „Erasmus+“ 2016. aasta tööprogrammiga on oskuste ja kvalifikatsioonidega seotud veebiteenuste arendamiseks ette nähtud hinnanguliselt 2 500 000 euro suurune summa, mis katab kõnealuse investeeringu. Liikmesriikidele ega osalevatele riikidele see arendustöö kulusid kaasa ei too. Neil palutakse jätkata teabe esitamist ja seda tegevust toetatakse nagu varemgi liidu eelarvest.

Alginvesteeringu teeb tasa sääst, mille toob kaasa olemasolevate vahendite vahel loodav sünergia ja pikas perspektiivis saavutatav tõhusus. Teenuste lõimimisega uude Europassi platvormi lõpetatakse mitme muu platvormi tegevus. See peaks aitama säästa märkimisväärse summa ehk umbes 450 000 eurot aastas peamiselt tänu eri IT-vahendite ja teabevahetusmeetmete majutamise, hooldamise ja toetamise lõimimisele.

Riiklike Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku kontaktasutuste, riiklike Europassi keskuste ja Euroguidance’i keskuste tegevust kaasrahastab komisjon programmi „Erasmus+“ eelarve kaudu. Keskpikas perspektiivis ei ole kavas muuta kavandatud riiklike oskuste koordineerimise asutuste tööks programmiga „Erasmus+“ ette nähtud vahendite suurust. 2016. aastal eraldati ELi eelarvest riiklike keskuste tööks kokku 7 300 000 eurot. Praegused riiklikele keskustele ette nähtud eelarveeraldised koondatakse igale riigile tehtavasse ühte eraldisse, millest antakse vahendeid liikmesriigi ühele toetusesaajale mitmeks aastaks. See lihtsustab aruandlusega seotud halduskorda ning mitmeaastane rahastamine võimaldab praeguse aastase rahastamisega võrreldes strateegilisemat kavandamist ja vahendite kasutamist. Liikmesriigid võivad säästa raha tänu sellele, et vähenevad kahe või kolme keskuse aruandluse ja rahastamisega seotud halduskulud. Seega ei too riiklike oskuste koordineerimise asutuste määramine kaasa praegusest suuremat mõju eelarvele.

[19] EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31.
[20] EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1.
[21] ELT L 119, 4.5.2016, lk 1–88.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Hindamine toimub iga viie aasta tagant. Komisjon koostab koostöös liikmesriikidega aruande rakendamisel tehtud asjakohaste edusammude kohta.

- **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Ei ole asjakohane.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Preambulis tutvustatakse praegust Europassi raamistikku ning kirjeldatakse selle seost ja vastastikust täiendavust oskuste ja kvalifikatsioonidega seotud muude vahendite ja teenustega, eelkõige nendega, mis hõlmavad õppimisvõimalusi ja kvalifikatsioone käsitlevat teavet ning oskuste prognoosimist ja nendega seotud teavet.

Vaatamata mõnele olulisele saavutusele on oskuste ja kvalifikatsioonidega seotud vahendite ja teenustega seotud mitu probleemi. Need on peamiselt seotud aastate jooksul toimunud muutustega, mis hõlmavad eelkõige tööturuprotsesside muutumist ning uusi haridusvorme ja -keskkondi. Nende muutuste tõttu on vaja uusi viise oskuste, kvalifikatsioonide ja kogemuste kohta teabe esitamiseks ning teabe andmiseks ja vahetamiseks.

Infotehnoloogia on muutnud tööturu toimimist, kuid Europassi raamistik ja muud ELi vahendid ei ole nende muutustega alati sammu pidanud. Esiteks ei pruugi neid olla võimalik kohandada uute suundumustega, nagu suhtlusmeedia, mobiilseadmete, suurandmete analüüsi ja ämblikotsingu kasutamine. Praegune otsusega nr 2241/2004/EÜ loodud Europassi raamistik on ulatuselt piiratud ja mitte väga paindlik, sest sellega hõlmatud dokumendid ja vormid ei vasta enam praegusaegsetele suundumustele ega veebivahendite ja -teenuste arengule. Vaatamata teatavale arengule piirab selline põhjalikuma innovatsiooni puudumine kõnealuste vahendite kasutamist ja huvipakkuvust.

Teiseks ei ole ELi vahendid omavahel piisavalt seotud, et võimaldada eri allikatest pärit andmete sobitamist, korduskasutamist ja lõimimist või koostalitlust tööturu väljatöötatud vahenditega. Näiteks tähendab oskuste dokumenteerimise vahendite ning vabade töökohtade kuulutamiseks kasutatavate süsteemide, vormingute ja terminoloogiate paljusus seda, et tööotsijad ei saa vabu töökohti elulookirjeldustega automaatselt kokku sobitada.

Seetõttu on vaja uut raamistikku, mis hõlmab paindlikumaid vahendeid ja teavet nii õppe kui ka tööga seotud eesmärkideks, sh oskuste prognoosimiseks, ning tagab suurema sünergia muude asjakohaste teenustega (nt EURES), et need teenused üksteist tugevdaksid.

Käesolevas otsuse ettepanekus käsitletakse ka seda, kuidas toimivad riigi tugiteenused, mis on seotud Europassi vahendite ja teenustega ning Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku ja Euroguidance'iga.

Artiklis 1 määratakse kindlaks uue Europassi raamistiku kohaldamisala; raamistik hõlmab oskuste ja kvalifikatsioonide dokumenteerimise teenuseid, võimaldab oskuste (ise) hindamist ja asjakohase teabe saamist ning toetab avatud standardite väljatöötamist, et eri vahendite ja süsteemide vahel oleks hõlpsam teavet vahetada.

Artiklis 2 esitatakse otsuses kasutatud mõisted.

Artiklis 3 kirjeldatakse uue Europassi raamistiku täiustatud teenust.

Praegu hõlmab Europassi raamistik eeskätt oskuste dokumenteerimist ja selleks ette nähtud kindlaid vorme (nagu laialdaselt tuntud Europassi CV), mida on võimalik täita nii veebis kui ka veebiväliselt ja välja printida. Ka praeguse ettepaneku kohaselt on Europassi CV raamistikus kesksel kohal, kuid tavapärase kindlas vormingus dokumendi asemel saab sellest paindlikum vahend. CV-vahendi abil saab esitada mitmesugust liiki isikuandmeid ning oskusi ja kvalifikatsioone käsitlevat teavet, mida on võimalik vastavalt vajadusele hõlpsasti eri väljadel ja vormingutes ümber korraldada ja kombineerida. Nii on CV-d võimalik lihtsamini kohandada vastavalt õppijate ja tööotsijate erialase ja isikliku elu eri etappides tekkivatele vajadustele ja olukordadele. CV tavapärased funktsioonid jäävad alles, nii et seda saab hõlpsasti muuta ja printida, ent kasutajad saavad oma oskusi ja kvalifikatsioone tutvustada ka tavapäratumal, sh visuaalsel kujul. Samuti saavad nad paremini ära kasutada tööotsijate ja töökohtade kokkuviimise vahendite, suhtlusmeedia ning mobiilrakenduste võimalusi. Sama kehtib ka Europassi muude dokumentide kohta, et tagada nende asjakohasus, kohandatavus ja võimalus neisse muid vajalikke andmeid lõimida ning kindlustada kasutajatele nende praegustele ja tulevastele vajadustele vastavad vahendid.

Europassi raamistiku kaudu saavad kasutajad ise hinnata oma oskusi (nt digioskusi) ELi tasandi vahendite abil ja lõimida muudest ELi enesehindamisvahenditest (nt noortepassist) pärit andmeid. Tänu neile vahenditele on võimalik kasutajatel ja ka neil, kes teiste oskusi hinnata ja neist aru saada püüavad, mõisteid ja tulemusi ühtemoodi mõista. Selliseid vahendeid praegune raamistik ei hõlma, kui välja arvata Europassi dokumentidega seonduv keeleoskuste hindamise võrdlusraamistik.

Peale dokumenteerimis- ja (enese)hindamisvahendite hõlmab kavandatud raamistik ka asjakohast teavet kvalifikatsioonide, õppimisvõimaluste, kutsenõustamisteenuste, kvalifikatsioonide tunnustamise ning oskuste prognoosimise kohta. Sellele teabele pääsevad kasutajad ligi lihtsasti ja takistusteta, et neil oleks parem õppimis- ja kutsevalikuid teha. Praegune raamistik seda teavet ei hõlma. Niisuguse teabe ühte kohta koondamine ja ühise terminoloogia (mitmes keeles) kasutamine aitab kasutajatel vajaliku teabe hõlpsamini üles leida.

Läbivaadatud Europassi raamistik võimaldab välja töötada ja kasutada avatud standardeid oskuseid ja kvalifikatsioone käsitlevate elektrooniliste andmete hõlpsamaks vahetamiseks ja jagamiseks.

Otsuses määratakse kindlaks üldraamistik, kuid erinevalt praegusest ei nähta sellega oskuste dokumenteerimiseks ette kindlat vormingut ega vormi. See tagab vajaliku paindlikkuse teenuste kohandamiseks vajaduste ja tehnoloogia tulevase arenguga.

Artiklis 4 esitatakse peamised põhimõtted, millest uues raamistikus on lähtutud. Eelkõige tagab raamistik eri viisidel (formaalsel, mitteformaalsel ja informaalsel teel) omandatud teadmiste ja oskuste läbipaistvuse. Läbivaadatud Europassi raamistikus võetakse arvesse Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku kvalifikatsioonitasemeid, et teave eri riikides (nii ELis kui sellest väljaspool) saadud kvalifikatsioonide kohta oleks läbipaistvam ja võrreldavam.

Avatud standardite kasutamine võimaldab teenuste koostalitlust. Käesoleva otsusega seotud arendamine ei piira EURESe määruse alusel võetavaid otsuseid ja täiendab mis tahes tulevast tehnilist arengut.

Et Euroopa lisaväärtus oleks võimalikult suur ning vahenditel ja teenustel oleks võimalikult palju kasutajaid, tehakse Europass kättesaadavaks kõigis ELi ametlikes keeltes. Õigusakti tekstis on sätestatud tehnoloogia kasutamine ja olulisus ning vajadus tagada paindlikkus muutuvate vajaduste suhtes.

Artikkel 5 käsitleb Europassi kvalifikatsioonilisa(sid). Artikliga nähakse ette, kuidas esitavad volitatud osalised standardsetes dokumentides teavet isiku omandatud kvalifikatsioonide laadi kohta. Kvalifikatsioonilisad hõlmavad praegusi otsuses nr 2241/2004/EÜ sätestatud lisasid ehk akadeemilist õiendit ja kutsetunnistuse lisa. Sellega seoses rõhutatakse artiklis vajadust komisjoni ning eelkõige Euroopa Nõukogu ja UNESCO kui akadeemilise õiendi kaasomanike koostöö järele.

Artikkel 6 käsitleb oskuste, kompetentside, kvalifikatsioonide ja ametite Euroopa klassifikaatorit (ESCO), mis tagab ühise viiteterminoloogia ameteid, oskusi ja kvalifikatsioone käsitlevate andmete ja dokumentide vahetamiseks ning elektrooniliste dokumentide otsimiseks või võrdlemiseks. Ühine terminoloogia muudab otsimise lihtsamaks ja aitab paremini ära kasutada nüüdisaegseid tehnilisi võimalusi, nagu ämblikotsing. See on eriti kasulik töö otsimiseks, tööotsijate ja töökohtade kokkuviimiseks, haridus- ja koolitusvõimaluste otsimiseks ning kutsenõustamisteenuste pakkumiseks. Nende funktsioonidega toetatakse vahetult Europassi teenuseid. Ka EURESe määruses on käsitletud ametite ja oskuste Euroopa klassifikaatorit. Käesolev otsus võimaldab ESCO ametlikult luua, sest EURESe määruses on arvesse võetud vaid kaks ESCO kategooriat – i) ametid ning ii) teadmised, oskused ja kompetentsid – kuid kolmas ehk kvalifikatsioonid on välja jäetud. Kuna ESCOt kasutatakse tegelikult EURESe ühise klassifikaatorina, aitaks ESCO ametlik loomine Europassi raames suurendada selle kasutust ja tagada kvalifikatsioonide aspekti arvessevõtu. Kuna Europassi otsus põhineb haridust ja koolitust käsitlevatel artiklitel 165 ja 166 ning raamistik aitab selgelt täita õpialaseid eesmärke, on see sobivaim kontekst ESCO kasutuselevõtuks.

Artiklis 7 käsitletakse otsuse rakendamist ja järelevalvet. Komisjon jälgib eelkõige vahendite tulemuslikkust ja riiklike oskuste koordineerimise asutuste pakutava teabe järjepidevust.

Artiklis 8 kirjeldatakse liikmesriikide põhiülesandeid, mis on eelkõige seotud riiklike oskuste koordineerimise asutuste määramise ja haldamisega; need asutused vastutavad Europassi otsuse rakendamisega seotud tegevuse ja seonduvate Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku, valideerimise, oskuste prognoosimise ning nõustamisega seotud ülesannete koordineerimise eest. Sätestatakse riiklike oskuste koordineerimise asutuste mandaat ja ülesanded. Artikliga nähakse ette ka see, et Europassi täiendamiseks ja ajakohastamiseks tuleb esitada riigi tasandil kättesaadavad asjakohased andmed ja tõendid. Koordineerimisasutus on peamine rahaliste vahendite saaja ja ühtlasi peamine kokkupuutepunkt ELiga, kuid riigisisene rakendus- ja töökord on jäetud liikmesriikide ja osalevate riikide otsustada.

Artikli 9 kohaselt viiakse käesoleva otsusega ette nähtud meetmeid ellu kooskõlas ELi isikuandmete kaitset käsitlevate õigusaktidega. See hõlmab ELi andmekaitsealaseid õigusakte, mida kohaldatakse liikmesriikides (samuti nende õigusaktide rakendamiseks kehtestatud riiklikke meetmeid) ja liidu institutsioonides, sest isikuandmeid töötleb ka komisjon. Kuna Europassi kaudu esitatakse, töödeldakse ja võib-olla ka vahetatakse isikuandmeid, tuleb eelkõige kasutajaid sellisest töötlemisest teavitada ning anda neile võimalus selleks nõusolek anda ja oma isikuandmete kustutamist nõuda.

Artiklis 10 käsitletakse hindamist.

Artiklis 11 loetletakse riigid, kes võivad raamistikus osaleda. Seda aspekti ei ole võrreldes kehtiva otsusega muudetud, sest puuduvad tõendid vajaduse kohta osalejate ringi suurendada või vähendada. Europassi raamistiku kaudu pakutav teave oskuste ja kvalifikatsioonide kohta pärineb seevastu ka rohkematest kui osalevatest riikidest ja nende haridussüsteemidest, et võtta arvesse inimeste liikumist mujale maailma ja mujalt maailmast.

Artiklis 12 esitatakse lõppsätted.

Artikliga 13 tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 2004. aasta otsus kvalifikatsioonide ja pädevuste läbipaistvuse ühtse ühenduse raamistiku kohta (Europass). Kuna uues ettepanekus on sisu ja eesmärke muudetud, tuleb varasem otsus tunnistada kehtetuks ja asendada uue tekstiga.

Artiklis 14 sätestatakse otsuse jõustumise kuupäev.

2016/0304 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS

milles käsitletakse oskuste ja kvalifikatsioonidega seotud paremate teenuste pakkumise ühist raamistikku (Europass) ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 2241/2004/EÜ

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikleid 165 ja 166,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust[22],

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust[23],

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

(1) Töö otsimisel või selle üle otsustamisel, mida või kus õppida või kus töötada, on inimestel vaja juurdepääsu teabele olemasolevate võimaluste kohta ning vahenditele, mille abil hinnata oma oskusi ja esitada teave oma oskuste ja kvalifikatsioonide kohta.

(2) Keelte, määratluste, dokumendivormingute ning hindamismeetodite ja kvalifikatsioonivalideerimise meetodite erinevused valmistavad märkimisväärseid probleeme nii isikutele, tööandjatele kui ka pädevatele asutustele. Need probleemid tekivad eelkõige siis, kui isikud lähevad välismaale, sh kolmandatesse riikidesse, või kui nad otsivad uut töökohta või asuvad õppima. Nende probleemide lahendamiseks on vaja selget teavet ja ühist arusaama.

(3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 2241/2004/EÜ[24] loodi raamistik kõnealuste probleemide lahendamiseks. Eesmärk oli muuta kvalifikatsioonid ja kompetentsid läbipaistvamaks tänu Europassi nime all tuntud dokumendikogule, mida isikud saavad kasutada vabatahtlikkuse alusel. Otsusega nr 2241/2004/EÜ nähti ette ka Europassi raamistiku rakendamise riiklikud asutused ehk riiklikud Europassi keskused.

(4) Europassi raamistiku põhieesmärgi täitmiseks olid raamistiku keskmes oskuste ja kvalifikatsioonide dokumenteerimise vahendid. Neid vahendeid on laialdaselt

22 ELT C […], […], lk […].
23 ELT C […], […], lk […].
24 ELT L 390, 31.12.2004, lk 6.

kasutatud. Riiklikud Europassi keskused toetavad ja edendavad oskuste ja kvalifikatsioonide dokumenteerimist[25].

(5) Europassi dokumendid koosnevad viiest dokumendivormist. Europassi elulookirjelduse (CV) vormi abil saavad isikud koostada oma CV standardvormingus. Kümne aastaga on koostatud rohkem kui 60 miljonit elektroonilist Europassi CVd. Kahe kvalifikatsioonilisa (Europassi akadeemiline õiend[26] ja Europassi kutsetunnistuse lisa) vormis esitatakse teave teatava kvalifikatsiooniga seotud õpingute sisu ja õpiväljundite ning kvalifikatsiooni väljastanud riigi haridussüsteemi kohta. Europassi keelepassi kasutatakse keeleoskuste kirjeldamiseks. Europassi õpirände tunnistusel kirjeldatakse välismaal õpingute või töö käigus omandatud oskusi.

(6) Europassi dokumendid on siiski vaid osa mitmest liidu tasandil kasutusele võetud vahendist, millega suurendada oskuste ja kvalifikatsioonide läbipaistvust ning arusaadavust.

(7) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2008. aasta soovitusega Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku (EQF) loomise kohta elukestva õppe valdkonnas[27] loodi ühine võrdlusraamistik, mille abil üksikisikud ja organisatsioonid saavad võrrelda eri kvalifikatsioonisüsteeme ja nendega hõlmatud kvalifikatsioonide tasemeid.

(8) Euroopa õppimisvõimaluste ja kvalifikatsioonide portaali[28] kaudu pääseb ligi teabele Euroopa eri haridussüsteemides pakutavate õppimisvõimaluste ja kvalifikatsioonide kohta ning riiklike kvalifikatsiooniraamistike võrdlemise kohta Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku abil.

(9) ELi oskuste ülevaade[29] annab teavet eri ametite ja konkreetsete sektorite jaoks vajalike oskuste, sh riigi tasandil valitseva nõudluse ja pakkumise kohta.

(10) Komisjon on katsetanud oskuste, kompetentside, kvalifikatsioonide ja ametite Euroopa klassifikaatorit (ESCO) kui haridus- / koolitus- ja tööhõivevaldkonna ühise terminoloogia allikat ja töövahendit[30]. ESCOs on ELi tööturu ning haridus- ja koolitusvaldkonna jaoks olulised üldmõisted jaotatud kolme omavahel seotud kategooriasse: i) ametid, ii) teadmised, oskused ja kompetentsid ning iii) kvalifikatsioonid. Neid ESCO kategooriaid saab täiendada muid seonduvaid valdkondi, nt tööga seotud küsimusi, haridus- ja koolitusvaldkondi ning majandussektoreid hõlmava sõnavaraga.

(11) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/589[31] loodi Euroopa tööturuasutuste võrgustik (EURES), mis hõlmab tööturuasutusi ja toimib mehhanismina, mis võimaldab inimesed ja töökohad automaatselt EURESe ühise IT-platvormi kaudu kokku sobitada. Et selle mehhanismi abil saaks vabade töökohtade alast teavet vahetada ning vabu töökohti ja kandidaate sobitada, on vaja ühist mitmekeelset oskuste, kompetentside ja ametite loetelu. ESCO väljatöötamisega tagab

---

25 Kvalifikatsioonide ja kompetentside läbipaistvuse ühtset ühenduse raamistikku (Europass) käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse teine hindamine, COM(2013) 899 final.

26 Akadeemilise õiendi annavad välja kõrgharidusasutused vastavalt Euroopa Komisjoni, Euroopa Nõukogu ja UNESCO poolt kokku lepitud standarditele.

27 ELT C 111, 6.5.2008, lk 1.

28 https://ec.europa.eu/ploteus/

29 http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en

30 Komisjoni töö sellise raamistikuga on lisatud strateegiasse „Euroopa 2020“ (Komisjoni teatis „Euroopa 2020. aastal. Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia“, KOM(2010) 2020 (lõplik)).

31 ELT L 107, 22.4.2016, lk 1.

komisjon selleks otstarbeks sobiva mitmekeelse oskuste, kompetentside ja ametite klassifitseerimise süsteemi.

(12) Tööturutoiminguid, nagu vabade töökohtade avaldamine, töökohale kandideerimine, oskuste hindamine ja töölevõtt, tehakse üha sagedamini elektrooniliselt vahenditega, milles kasutatakse suhtlusmeediat, suurandmeid ja muud tehnoloogiat. Kandidaate valitakse välja vahendite ja protsessidega, mille abil saab teavet formaalsel, mitteformaalsel ja informaalsel teel omandatud oskuste ja kvalifikatsioonide kohta.

(13) Haridus- ja koolitusteenuseid osutavad üha laialdasemalt eri teenuseosutajad uutmoodi kujul ja keskkonnas, eelkõige digitehnoloogia ja -platvormide abil. Ka oskuste, kogemuste ja õpisaavutuste tunnustamiseks on eri viise, näiteks avatud tunnistused. Neid kasutatakse ka mitteformaalsel teel, nt noorsootöö kaudu omandatud oskuste puhul.

(14) On üldteada, et järjest olulisemaks muutuvad eri valdkondades kasutust leida võivad valdkonnaülesed ehk pehmed oskused. Inimestel on nende ja muudegi oskuste, nt digi- ja keeleoskuste ise hindamiseks ja kirjeldamiseks vaja vahendeid ja nõuandeid.

(15) Tavapäraselt esitatakse teave omandatud oskuste ja kvalifikatsioonide kohta CVs ja lisadokumentides, nagu tõendid või diplomid. Praegu esitatakse teavet oma oskuste ja kvalifikatsioonide kohta ka uute vahendite abil. Sellised vahendid võimaldavad tutvustada oskusi ja kvalifikatsioone mitmesugustes elektroonilistes ja digivormingutes ning aitavad inimestel eri viisidel omandatud oskusi ise hinnata.

(16) Vabade töökohtade ja muude tööturusuundumuste analüüsimine on laialt levinud meetod oskuste prognoosimiseks, et mõista selliseid probleeme nagu oskuste nappus ning kvalifikatsioonide nõudlusele mittevastavus. Infotehnoloogia (nt ämblikotsingu ja suurandmete) kasutamisega saab oskuste prognoosimist parandada ja seega oskuste nõudlusele mittevastavust vähendada.

(17) Europassi raamistiku praegune dokumendikeskne lähenemine on praeguste ja edaspidiste vajaduste rahuldamiseks liiga piiratud. Oskuste ja kvalifikatsioonide kirjeldamiseks ning töö- ja õppimisvõimaluste kohta otsuste tegemiseks on kasutajatel vaja juurdepääsu teabele ja vahenditele, mis on vajalikud oskuste ja kvalifikatsioonide mõistmiseks ning nende endi oskuste ja kvalifikatsioonide dokumenteerimiseks.

(18) Oskuste ja kvalifikatsioonidega seotud liidu vahendeid ja teenuseid tuleks kohandada muutuvate tavade ja tehnoloogia arenguga, et need oleksid asjakohased ja kasutajatele kasulikud. Selleks tuleks muu hulgas suurendada seonduvate (sh kolmandate isikute väljatöötatud) vahendite ja teenuste sünergiat, et pakkuda ulatuslikumat ja paremaid tulemusi andvat teenust.

(19) Läbivaadatud Europassi raamistikus tuleks arvesse võtta kõikvõimalike kasutajate, sh õppijate, tööotsijate, töötajate, tööandjate, nõustajate, avalike tööturuasutuste, sotsiaalpartnerite, haridus- ja koolitusteenuste osutajate, noorsootööorganisatsioonide ning poliitikakujundajate vajadusi.

(20) Teenuseid tuleks osutada elektrooniliselt liidu tasandil. Need peaksid hõlmama ka avatud standardite, metaandmeskeemide ja semantikavarade arendamist ja kasutamist, et võimaldada tulemuslikku teabevahetust, asjakohaste autentimismeetmete kasutamist digidokumentide usaldusväärsuse tagamiseks ning oskuste prognoosimist ja nendega seotud teabe esitamist. Lisaks tuleks pakkuda riigi tasandi tugiteenuseid, et eespool nimetatud teenuseid tutvustada ja need laiale kasutajaskonnale, sh kolmandate riikide kodanikele kättesaadavaks teha.

(21) Seepärast tuleks otsusega nr 2241/2004/EÜ loodud Europassi raamistik asendada muutuvate vajaduste arvessevõtmiseks uue raamistikuga.

(22) EURES on koostöövõrgustik, mis hõlbustab teabevahetust ning tööotsijate ja -andjate omavahelist suhtlemist. Võrgustik pakub tasuta abi välismaale tööle asuda soovijatele ning aitab tööandjaid, kes soovivad välismaalt töötajaid värvata. Europassi ja EURESe sünergiat ja koostööd tuleks suurendada, et tagada mõlema teenuse suurem mõju.

(23) Raamistik peaks hõlmama CV vormi/vorme, sh juba olemasolev Europassi CV, ja kvalifikatsioonilisade vormi/vorme. Vormid peaksid olema elektrooniliselt kättesaadavad.

(24) Riiklike oskuste koordineerimise asutuste kui peamiste kokkupuutepunktide ja liidu rahaliste vahendite saajate määramine hõlbustab haldamist ja aruandlust ning võib toetada suuremat koostööd ja koordineerimist riigisiseste teenuste, sh olemasolevate riiklike Europassi keskuste, riiklike Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku koordineerimise asutuste ja Euroguidance'i võrgustiku vahel, mõjutamata samas nende riigisisest rakendus- ja töökorda.

(25) Käesoleva otsuse alusel isikuandmete töötlemise suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivi 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrust (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta, samuti nende õigusaktide rakendamiseks kehtestatud riiklikke meetmeid.

(26) Uues raamistikus osalemine peaks olema avatud ühinevatele riikidele, Euroopa Majanduspiirkonna riikidele, liiduga ühineda soovivatele kandidaatriikidele ja potentsiaalsetele kandidaatriikidele, sest nad on ammu kõnealuse valdkonna vastu huvi tundnud ja liiduga selles koostööd teinud. Osaleda tuleks kooskõlas liidu ja kõnealuste riikide vahelisi suhteid reguleerivate õigusaktide asjakohaste sätetega. Europassi raamistiku kaudu pakutav teave oskuste ja kvalifikatsioonide kohta pärineb ka muudest kui osalevatest riikidest ja nende haridussüsteemidest ning selles kajastub rändeliikumine mujale maailma ja mujalt maailmast.

(27) Komisjon tagab liikmesriikide ja asjakohaste sidusrühmadega koostöö tegemise platvormi, et kindlustada käesoleva otsuse ühtne rakendamine ja järelevalve.

(28) Kuna liikmesriigid ei suuda üksi piisaval määral saavutada käesoleva otsuse eesmärki luua hariduse ja tööhõivega seotud vahendite, teenuste ja teabe ulatuslik ja koostalitlusvõimeline raamistik, vaid see on meetme mõju tõttu paremini saavutatav liidu tasandil, võib liit võtta rakendusmeetmeid kooskõlas aluslepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev otsus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

(29) Käesoleva otsuse raames meetmete võtmisel kasutatakse liidu ametitelt, eelkõige Euroopa Kutseõppe Arenduskeskuselt (Cedefop) saadud oskusteavet nende pädevusvaldkonda kuuluvates küsimustes,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisese ja kohaldamisala

1. Käesoleva otsusega kehtestatakse Euroopa raamistik, mis hõlmab veebivahendeid, teavet ja avatud standardite väljatöötamist oskuste ja kvalifikatsioonide läbipaistvuse ja arusaadavuse edendamiseks. Raamistiku nimi on Europass.

2. Europassi haldab komisjon ja seda toetavad riiklikud oskuste koordineerimise asutused.

3. Europassi kasutamisega ei kaasne mingeid kohustusi ega õigusi peale nende, mis on kindlaks määratud käesolevas otsuses.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

(a) „kutsetunnistuse lisa“ – kutsetunnistusele lisatud dokument, mis aitab kolmandatel isikutel paremini aru saada kvalifikatsiooni omaniku saavutatud õpiväljunditest ning läbitud õpingute laadist, tasemest, kontekstist, sisust ja staatusest;

(b) „akadeemiline õiend“ – kõrgharidusdiplomile lisatud dokument, mis aitab kolmandatel isikutel paremini aru saada kvalifikatsiooni omaniku saavutatud õpiväljunditest ning läbitud õpingute laadist, tasemest, kontekstist, sisust ja staatusest;

(c) „Europassi kvalifikatsioonilisad“ – artiklis 5 osutatud pädevate asutuste välja antud dokumendid, sh akadeemiline õiend ja kutsetunnistuse lisa;

(d) „metaandmed“ – andmed, mis annavad teavet muude Europassi dokumentides kasutatud andmete kohta;

(e) „metaandmeskeemid“ – metaandmeelementide, nende võimalike väärtuste, väärtuste kohustuslikkuse määra ja kõnealuste metaandmeelementide omavahelise seose kirjeldus;

(f) „amet“ – sarnaseid ülesandeid hõlmavate ja sarnaseid oskusi nõudvate tööde kogum;

(g) „organisatsioonid“ – haridus-, koolitus- ja tööhõiveküsimustest huvitatud tööandjad, värbajad, haridus- ja koolitusasutused ning muud sidusrühmad;

(h) „kvalifikatsioon“ – sellise hindamis- ja valideerimisprotsessi ametlik tulemus, mille käigus pädev asutus otsustab, et isik on saavutanud teatavatele standarditele vastavad õpiväljundid;

(i) „semantikavara“ – süsteemiarendamiseks kasutatavate, laialdast korduskasutust võimaldavate meta- või viiteandmete (nt koodiloendid, klassifikatsioonisüsteemid, sõnaraamatud või sõnastikud) kogum;

(j) „oskuste hindamine“ – isikute oskuste hindamise, mõõtmise ja kirjeldamise protsess või meetod. See võib hõlmata enesehindamist või hindamist, mille kohta on tõendi andnud kolmas isik;

(k) „standardid“ – teatavale tootele, teenusele, protsessile või meetodile kehtivaid kriteeriume või spetsifikaate käsitlevad tunnustatud kokkulepped, sh metaandmeskeemid ja semantikavarad.

Artikkel 3

Vahendid ja teave

1. Europass hõlmab järgmisi veebivahendeid:

   (a) vahendid isikuandmete dokumenteerimiseks mitmesugustes vormingutes, sh elulookirjelduse (CV) vormid;

   (b) vahendid, mis võimaldavad individuaalseid oskusi (ise) hinnata, kasutades muu hulgas küsimustikke, kasutusel olevaid oskuste kirjeldusi või muudest olemasolevatest ELi enesehindamisvahenditest (nt noortepass) pärit andmeid;

   (c) artikli 5 kohased Europassi kvalifikatsioonilisade vormid;

   (d) organisatsioonide teabeesituse ja -vahetuse toetamiseks vajalikud vahendid.

2. Europassist saab teavet järgmise kohta:

   (a) olemasolevad õppimisvõimalused;

   (b) mitteformaalse ja informaalse õppe valideerimise võimalused;

   (c) eri riikides, sh kolmandates riikides kasutusel olevad tunnustamistavad ja -otsused, et aidata üksikisikutel ja muudel sidusrühmadel kvalifikatsioonidest paremini aru saada;

   (d) õpet ja kutsealast edenemist hõlmavad nõustamisteenused;

   (e) olemasolevate ja vajalike oskuste suundumuste analüüs ning muu oskuste prognoosimine muu hulgas geograafilisel ja sektorite tasandil, kasutades selliseid tehnilisi vahendeid nagu suurandmete analüüs ja ämblikotsing;

   (f) muu oskusi ja kvalifikatsioone käsitlev lisateave, mis võib olla vajalik liitu saabuvate või liidus elavate rändajate erivajaduste jaoks, et toetada nende lõimumist.

3. Europassiga toetatakse koostööd avatud standardite, sh metaandmeskeemide ja semantikavarade arendamisel, kasutamisel ja levitamisel, et ELi tasandil ning liikmesriikidel ja kolmandatel riikidel oleks võimalik oskuste ja kvalifikatsioonidega seotud teavet tulemuslikumalt vahetada. Seda tööd toetatakse artikli 6 kohase mitmekeelse klassifitseerimissüsteemiga ESCO (oskuste, kompetentside, kvalifikatsioonide ja ametite Euroopa klassifikaator).

Artikkel 4

Peamised põhimõtted ja tunnused

1. Teave ja avatud standardid, mis Europassi kaudu kättesaadavaks tehakse, avaldatakse liikmesriikidele ja muudele sidusrühmadele vabatahtlikuks tasuta kasutamiseks.

2. Europassi eesmärk on parandada formaalsel, mitteformaalsel ja informaalsel teel ning praktiliste, sh liikuvuskogemuste kaudu omandatud teadmiste läbipaistvust ja arusaadavust.

3. Europass hõlmab vahendeid, mis aitavad kolmanda isiku poolse hindamise ja isikute enesehindamise põhjal oskustest paremini aru saada.

4. Europassis teabe esitamist toetava raamistikuna kasutatakse Euroopa kvalifikatsiooniraamistikku (EQF). Euroopa kvalifikatsiooniraamistikku kasutatakse viiteallikana kvalifikatsioone käsitlevas teabes, riikide haridus- ja koolitussüsteemide kirjeldamisel ning muude asjakohaste teemade puhul.

5. Europassis kasutatakse artikli 6 kohast oskuste, kompetentside, kvalifikatsioonide ja ametite Euroopa klassifikaatorit (ESCO), mis tagab dokumenteerimis- ja teabevahendite semantilise koostalitlusvõime. Lisaks võimaldab ESCO tagada koostalitlusvõime muude asjakohaste teenustega, näiteks tööturu väljatöötatud teenused.

6. Europassi raamistik võib hõlmata kasutaja isikuandmete, nt isikliku profiili salvestamise võimalust.

7. Europassiga toetatakse oskuste ja kvalifikatsioonide kohta esitatud digidokumentide või nende kohta muul viisil esitatud teabe autentimise teenuseid.

8. Europassi veebivahendid tehakse kättesaadavaks Euroopa Liidu ametlikes keeltes.

9. Europassi ajakohastatakse vastavalt tehnoloogia arengule ning muutustele tööturul ja haridus- ja koolitusteenuste pakkumises.

10. Europass toimib viisil, mis toetab muid liidu ja riikide tasandil pakutavaid vahendeid ja teenuseid ning tagab nendega sünergia. Avatud metaandmeskeeme koostatakse määruse (EL) 2016/589 alusel kohaldatavate tehniliste standardite kohaselt.

Artikkel 5

Europassi kvalifikatsioonilisad

1. Europassi kvalifikatsioonilisad annavad välja riikide pädevad asutused, kasutades Euroopa Komisjoni ja muude sidusrühmade, nagu Euroopa Nõukogu ja UNESCO koostatud vorme[32].

2. Europassi kvalifikatsioonilisade vormide puhul tuleb täita järgmised nõuded:

   (a) riikide asjakohased ametiasutused peavad neid järgima kvalifikatsioonilisade koostamisel ja väljaandmisel. Eelkõige tuleks järgida andmeelementide järjekorda ja täita tuleb kõik väljad, et tagada arusaadavus ja terviklik teave;

   (b) need tuleb teha kättesaadavaks Europassi veebivahendite kaudu;

   (c) need tuleb koostada Euroopa Liidu ametlikes keeltes;

   (d) need tuleb asjakohasuse ja kasutatavuse tagamiseks korrapäraselt läbi vaadata.

3. Kõik volitatud asutuste välja antavad Europassi kvalifikatsioonilisad antakse välja automaatselt, tasuta, elektrooniliselt ning riigikeeles ja/või ühes peamistest Euroopa keeltest, järgides väljaandvate asutuste ja artiklis 8 osutatud riiklike oskuste koordineerimise asutuste vahel kokku lepitud korda ning Euroopa Komisjoni ja sidusrühmade vahel kokku lepitud mis tahes korda.

[32] Praegused kvalifikatsioonilisad on kutsetunnistuse lisa ja akadeemiline õiend.

Artikkel 6

Oskuste, kompetentside, kvalifikatsioonide ja ametite Euroopa klassifikaator (ESCO)

1. Komisjon haldab oskuste, kompetentside, kvalifikatsioonide ja ametite Euroopa klassifikaatorit (ESCO), mis on mitmekeelne ELi tööturu ning haridus- ja koolitussüsteemi jaoks asjakohaste üldmõistete klassifitseerimise süsteem.

2. ESCO klassifikatsiooniga toetatakse vahetult Europassi toimimist, sest sellega tagatakse ühine viiteterminoloogia oskusi ja kvalifikatsioone käsitlevate andmete ja dokumentide vahetamiseks, töö otsimiseks, tööotsijate ja töökohtade kokkuviimiseks, haridus- ja koolitusvõimaluste otsimiseks ning õppe- ja kutsenõustamisteenuste pakkumiseks.

Artikkel 7

Rakendamine ja järelevalve

1. Komisjon teeb koostöös liikmesriikidega järgmist:

   (a) töötab välja Europassi toimimiseks vajalikud veebivahendid;

   (b) tagab, et asjakohaste kasutajate ja sidusrühmadeni jõudmiseks tehakse liidu ja riikide tasandil piisavat tutvustus- ja teavitustööd;

   (c) ajakohastab Europassi korrapäraselt;

   (d) ajakohastab korrapäraselt ESCO klassifikatsiooni tihedas koostöös liikmesriikide ja sidusrühmadega, nagu sotsiaalpartnerid, kutseliidud, haridus- ja koolitusasutused ning uurimis-, statistika- ja tööturuasutused.

2. Komisjon ja liikmesriigid seisavad selle eest, et kõik asjakohased liidu ja riikide tasandi sidusrühmad osaleksid käesoleva otsuse rakendamises.

3. Eelkõige teeb komisjon koostöös liikmesriikidega järgmist:

   (a) edendab ja jälgib Europassi veebivahendite tulemuslikkust ning ajakohastab ja arendab Europassi teenuseid vastavalt kasutajavajadustele;

   (b) jälgib, kui tulemuslikult toetatakse avatud standardite, metaandmeskeemide ja semantikavarade arendamist koostalitlusvõime tagamiseks;

   (c) toetab määruse (EL) 2016/589 artikli 14 rakendamist ESCO klassifikatsiooni suhtes ja ESCO pidevat ajakohastamist;

   (d) toetab oskuste prognoosimist, sh oskusvajaduste hindamist ja prognoosimist;

   (e) toetab tunnustamistavasid ja -otsuseid käsitleva teabe vahetamist;

   (f) toetab nõustamispoliitika ja -teenuste arendamist;

   (g) jälgib riiklike oskuste koordineerimise asutuste tegevust, nende asutuste poolt olemasolevate ja vajalike oskuste suundumuste analüüsimiseks esitatud teabe järjepidevust ning nende poolt asjakohasesse liidu portaali edastatud teavet õppimisvõimaluste kohta;

   (h) korraldab liikmesriikide vahel vastastikust hindamist ja parimate tavade jagamist.

4. Vajaduse korral esitab komisjon asjakohaste haridus- / koolitus- ja tööhõivepoliitika raamistike kontekstis aruande käesoleva otsuse vastuvõtmise järel tehtud edusammude kohta.

Artikkel 8

Liikmesriikide ülesanded

1. Iga liikmesriik vastutab käesoleva otsuse riigi tasandil rakendamise eest. Selleks teeb liikmesriik järgmist:

   (a) määrab riigi olusid arvesse võttes riikliku oskuste koordineerimise asutuse ja haldab seda, et toetada käesolevas otsuses osutatud riigisiseste teenuste vahelist koordineerimist ja koostööd;

   (b) tagab riikliku oskuste koordineerimise asutuse kaudu, et riigi tasandil kättesaadavad andmed ja teave esitatakse õigeaegselt ja tulemuslikult Europassi raamistiku ajakohastamiseks;

   (c) tagab Europassi kasutajatele juurdepääsu liikmesriigis kättesaadavatele andmetele ja asjakohasele teabele, eelkõige teabele õppimisvõimaluste, kvalifikatsioonide ja kvalifikatsioonisüsteemide kohta, ning riigi tasandi semantikavaradele;

   (d) tagab tõendibaasi käesoleva otsuse artikli 10 kohase hindamise toetamiseks, eelkõige andmed vahendite tegeliku kasutuse ja kasutajarahulolu kohta.

2. Riiklik oskuste koordineerimise asutus teeb järgmist:

   (a) koordineerib koostöös asjakohaste riiklike asutustega Europassi vahendite ja teenuste rakendamisega seotud tegevust riigi tasandil;

   (b) levitab ja annab teavet õppe- ja kutsenõustamisteenuste kohta ning teeb riigi tasandil ja liidu veebivahendis üldsusele kättesaadavaks õppimisvõimalusi käsitleva teabe;

   (c) jälgib tõenditel põhineva ja reaalajas saadava oskusi käsitleva teabe kogumist ja levitamist riigi ja piirkondade tasandil;

   (d) toetab riiklike kvalifikatsiooniraamistike kvalifikatsioonitasemete läbipaistvat sidustamist Euroopa kvalifikatsiooniraamistikuga, esitab Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku kohta teavet riigi sidusrühmadele ning edastab sidustamise tulemused ja kvalifikatsioone käsitleva teabe liidu veebivahendisse;

   (e) toetab avaliku ja erasektori sidusrühmade riigi tasandi koostööd eri majandussektoritega seotud oskusi puudutavates küsimustes;

   (f) kaasab kõik asjakohased sidusrühmad nende vastutusalasse kuuluvasse tegevusse;

   (g) viib läbi või toetab muud tegevust, mille komisjon ja liikmesriigid on ELi tasandil kokku leppinud.

3. Riiklikud oskuste koordineerimise asutused on käesoleva otsuse rakendamiseks eraldatud liidu rahaliste vahendite saajad.

Artikkel 9

Andmetöötlus ja -kaitse

Käesoleva otsusega ette nähtud meetmeid viiakse ellu kooskõlas isikuandmete kaitset käsitlevate ELi õigusaktidega, eelkõige direktiiviga 95/46/EÜ ja määrusega (EÜ) nr 45/2001[33].

Artikkel 10

Hindamine

1. Komisjon esitab viis aastat pärast käesoleva otsuse jõustumist ning seejärel iga viie aasta tagant Euroopa Parlamendile ja nõukogule hindamisaruande käesoleva otsuse rakendamise kohta.
2. Hindamise teeb sõltumatu organ komisjoni ja liikmesriikide poolt kokku lepitud kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete näitajate põhjal.

Artikkel 11

Osalevad riigid

1. Käesolevas otsuses osutatud tegevuses osalemine on avatud ühinevatele riikidele ja ELi välistele riikidele, kes on Euroopa Majanduspiirkonna liikmed, vastavalt Euroopa Majanduspiirkonna lepingu tingimustele.
2. Osalemine on avatud ka liiduga ühineda soovivatele kandidaatriikidele ja potentsiaalsetele kandidaatriikidele kooskõlas nende Euroopa lepingutega.

Artikkel 12

Finantssätted

Käesoleva otsuse rakendamist kaasrahastatakse liidu programmide kaudu. Euroopa Parlament ja nõukogu kinnitavad iga-aastased assigneeringud finantsraamistiku piires.

Artikkel 13

Kehtetuks tunnistamine

Otsus nr 2241/2004/EÜ tunnistatakse kehtetuks.

[33] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

Artikkel 14

Jõustumine

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel	*Nõukogu nimel*
president	*eesistuja*